

Tam Mükellef Gerçek Kişilerce 2013 Takvim Yılında Elde Edilen Gelirlerin Beyanı

Bilindiği üzere; **Mart** ayı vergi mükellefi **gerçek kişiler** için, **bir önceki yıl** elde etmiş oldukları gelirlerin **beyan** edileceği aydır. Beyan edilecek gelirleri olanlar, geçen haftaki yazımızda belirtildiği gibi, **Mart ayının 25. günü akşamına kadar** beyannamelerini verecekler ve ödemeleri gereken gelir vergisini **Mart** ve **Temmuz** ayında 2 eşit taksitte ödeyeceklerdir. Önceki iki yazımızda kira gelirleriyle ilgili ayrıntılı açıklamalar yapılmıştı. Bu yazımızda, hangi tür gelirlerin ne şekilde beyan edileceği konusu ele alınacak ve özellikle **menkul sermaye iratlarına** (mevduat faizleri, kar payı, repo gelirleri, devlet tahvili ve hazine bonusu faizleri gibi) ilişkin açıklamalarımıza yer verilecektir.

Gelirlerin Toplanması ve Yıllık Beyannameyle Beyanı :

Gelir Vergisi Kanununun **85.** Maddesi hükmü uyarınca; tam mükelleflerin, G.V.K.'nun **2.** Maddesinde yazılı kaynaklardan (Ticari kazançlar, zirai kazançlar, serbest meslek kazançları, ücretler, gayrimenkul sermaye iratları, menkul sermaye iratları, diğer kazanç ve iratlar) bir takvim yılı içinde gerek Türkiye içinde gerekse yurt dışında elde ettikleri kazanç ve iratları için, Kanunda aksine hüküm olmadıkça **yıllık beyanname** vermeleri ve beyanı gereken gelirleri yıllık beyannameye **toplamaları** zorunludur.

Defter tutmak zorunda olan ve gerçek usulde vergilendirilen, tacirler ile çiftçiler ve serbest meslek erbabı **ticari, zirai** ve **mesleki** faaliyetlerinden kazanç temin etmemiş olsalar bile, yıllık beyanname vermek zorundadırlar. Tasfiye halinde bulunanlar da dahil olmak üzere, kollektif şirket ortakları ile komandit şirketlerin komandite ortaklarının kazançları için de tutarı ne olursa olsun yıllık beyanname verilecektir.

Gerçek kişilerin elde ettikleri gelirlerin vergilendirilmesinde yukarıda belirtildiği gibi, tüm gelirlerin yıllık beyannameye toplanarak beyan edilmesi esas olmakla birlikte, Gelir Vergisi Kanununun **86.**maddesinde hüküm altına alındığı üzere, bazı gelirler için yıllık beyanname verilmez ve/veya diğer gelirler nedeniyle beyanname verilmesi halinde bu gelirler yıllık beyannameye dahil edilmez.

Tam Mükellef Gerçek Kişilerin Menkul Sermaye İratlarını Beyan Etmelerinde Dikkate Alınacak Hususlar

Sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden oluşan sermaye dolayısıyla elde edilen **kar payı, faiz, kira** ve **benzeri iratlar** “**menkul sermaye iradı**”dır. 2013 yılında elde edilen menkul sermaye iratlarının bir kısmı tutarı ne olursa olsun, bir kısmı ise elde edilen gelirin belirli bir tutarı aşmaması halinde yıllık beyanname ile beyan edilmeyecektir.

1. Tutarı Ne Olursa Olsun Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları

Aşağıda belirtilen gelirler **tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecek** olup, diğer gelirler nedeniyle verilen beyannameye de dahil edilmeyecektir.

1. Gelir Vergisi Kanununun geçici 67. maddesi kapsamında vergi kesintisine tabi tutulmuş olan; mevduat faizleri, özel finans kurumlarınca kar ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kar payları, repo gelirleri,

2. Tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile emeklilik ve sigorta şirketleri tarafından ayrılmalar nedeniyle yapılan ödemelerin ve bireysel emeklilik sisteminden ayrılanlara yapılan ödemelerin içerdiği **irat tutarları**

3. Kurumlar vergisi mükelleflerinin **31/12/1998** ve **daha önceki** tarihlerde sona eren hesap dönemlerinde elde ettikleri kazançlarının dağıtımı halinde, gerçek kişilerce elde edilen **kar payları**.

4. Kurumların karlarını **sermayeye eklemek** suretiyle gerçekleştirdikleri kar dağıtım işlemlerinde gerçek kişi ortaklarca elde edilen kar payları.

2. Belirli Bir Tutarı Aşmaması Halinde Beyan Edilmeyecek Olan Menkul Sermaye İratları

a- 26.000 TL'yi Aşmaması Halinde Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları

Türkiye'de tevkif yoluyla vergilendirilmiş olan(kesinti oranı sıfır olarak belirlenmiş olanlar dahil) ve **26.000 Türk Lirasını aşmayan** aşağıda belirtilen menkul sermaye iratları için **yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmeyecektir.**

- 01.01.2006 tarihinden önce ihraç edilmiş olan her nevi **tahvil** ve **Hazine bonusu faizleri** ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan **gelirler.**

- Tam mükellef kurumlar tarafından **yurtdışında** ihraç edilen tahviller ile tam mükellef varlık kiralama şirketleri tarafından **yurtdışında** ihraç edilen kira sertifikalarından sağlanan gelirler. (*Öte yandan, yurt içinde ihraç edilen kira sertifikaları dahil olmak üzere, 01.01.2006 tarihinden sonra ihraç edilen tüm özel sektör tahvillerinden elde edilen faiz gelirleri geçici 67. Madde kapsamında tevkifat suretiyle vergilendirilmekte olup, bu gelirler için beyanname verilmeyecektir.*)

- **Tam mükellef** kurumlardan elde edilen **kar payları.**

Elde edilen gelirin **26.000 Türk Lirasını aşması** halinde, sadece aşan kısım değil, bu gelirlerin **tamamı** yıllık beyanname ile **beyan edilecektir.**

Menkul sermaye iratları toplamının **26.000 TL'yi** aşıp aşmadığının tespitinde; indirim oranı uygulanabilecek menkul sermaye iratlarının, **indirim oranı (% 53,11) uygulandıktan sonra kalan kısımlarının** dikkate alınması, bu iratların beyan edilmesinin gerektiği durumlarda ise **indirim oranı uygulandıktan sonra kalan kısımlarının** beyan edilmesi gerekmektedir.

Bilindiği üzere, gerçek kişilerce, **tam mükellef kurumlardan** elde edilen kar paylarının **yarısı** gelir vergisinden **istisna** olup, kalan tutar vergiye tabi gelir olarak dikkate alınacaktır. Beyana tabi başka gelirlerin bulunmaması halinde, istisna düşüldükten sonra kalan gelir **26 bin TL'yi** aşıyor ise beyan edilecektir. Beyan edilen tutar üzerinden hesaplanan gelir

vergisinden, **kurum bünyesinde** karın dağıtımı aşamasında **yapılan vergi kesintisinin tamamı** mahsup edilecektir.

Öte yandan, tutarı ne olursa olsun beyan edilmeyecek olan ve yukarda **1.** bölümde belirtilen menkul sermaye iratları, beyan sınırı olan 26 bin TL'lik haddin hesabında dikkate alınmayacaktır.

Vergi tevkifatına tabi tutulmuş menkul sermaye iratları ile tevkifata tabi tutulmamış menkul sermaye iratlarının birlikte elde edilmesi halinde, 26 bin TL'lik haddin hesabında **toplam tutar** dikkate alınacaktır.

b- 1.390 TL'yi Aşmayan Diğer Menkul Sermaye İratları

Bir takvim yılı içinde elde edilen ve toplamı **1.390 TL'yi aşmayan**, tevkifat ve istisna uygulamasına konu olmayan menkul sermaye iratları için de yıllık beyanname verilmeyecektir.